

Europeana 1989 – Jak jsme psali dějiny

Tisková zpráva

Olomoučané shromažďují vzpomínky na Sametovou revoluci

Olomouc, 13. listopadu 2013 – Už 19. listopadu 1989 se na vysokoškolských kolejích v Olomouci objevují první letáky, které na ten samý den zvou na veřejnou diskusi do Státního divadla Oldřicha Stibora, kde studenti i další obyvatelé Olomouce získávají první informace o násilném potlačení protestů v Praze na Národní třídě. O den později v nabitě hale univerzity olomoučtí studenti vstupují do stávkových a za týden se na půdě univerzity ustavuje koordinační výbor Občanského fóra. Pád komunistického režimu na Olomoucku běží naplno.

Přelom 80. a 90. let minulého století – období, které v sobě ukrývá tisíce příběhů a vzpomínek velkých osobností ale i neznámých lidí. Nyní je tu možnost, jak historický příspěvek každého z nás zachovat pro budoucnost. Pomůže k tomu evropský projekt **Europeana 1989**. Přispět do něj dobovým předmětem, fotografií nebo vzpomínkou může každý.

Máte doma fotografie z revolučních okamžiků roku 1989, nebo i fotografie z rodinné dovolené a každodenního života, oblíbené desky či obaly z výrobků, které se vztahují k rokům 1986 až 1992? Případně i nehmotné vzpomínky, které by mohly budoucím generacím vykreslit, jak vypadala společnost na přelomu 80. a 90. let dvacátého století, kdy se hroutil železná opona? Pokud ano, dovoďte, aby se staly trvalou součástí historie díky projektu **Europeana 1989**. Digitalizované záznamy a vybrané předměty se navíc mohou stát součástí výstavy k 25. výročí Sametové revoluce připravované Národním muzeem pro příští rok.

Cílem projektu Europeana 1989 je vytvořit barvitý obrázek revolučních událostí v Evropě s osobními příběhy, fotografiemi, videi a zvukovými záznamy ze zemí střední a východní Evropy. Výsledkem bude fascinující archiv, který bude možno využít pro práci, poučení i pro potěšení. Projekt Europeana 1989 je součástí jedinečné platformy nazvané Europeana - evropské digitální knihovny, muzea a archivu.

Europeana 1989 je v České republice organizována Národním muzeem a Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd ČR. Národní muzeum s dalšími čtyřmi muzei po celé republice pořádá sbírkové dny, a motivuje lidi k tomu, aby se podělili o své příběhy, vzpomínky, dobové předměty i prostřednictvím internetové aplikace na stránkách www.europeana1989.eu.

Vzpomínka Josefa Jařaba na přelomové období roku 1989

„I když jsem byl pouhý týden před začátkem Sametové revoluce v rozhovoru pro holandský týdeník velmi skeptický, pokud by šlo o tolik žádoucí kolaps totalitního systému u nás, během shromáždění studentů v olomoucké sportovní hale (po událostech 17. listopadu v Praze) jsem cítil, že se děje něco nebývalého. Proto jsem také uchopil mikrofon a podpořil studentský nápad reagovat na nastalou situaci stávkou. Pak už běžely věci víceméně v naší režii a pro mne vše vyvrcholilo 21. prosince 1989, kdy jsem byl docela revolučním způsobem zvolen rektorem univerzity. Ale tehdy vlastně teprve začal proces potřebné transformace; krůček po krůčku jsme začali naplňovat heslo o „návratu do Evropy,“ které jsme skandovali během shromáždění na olomouckém náměstí. Unášení na křídlech nikdy dříve nepocítěné euforie jsme se vydali odvážně za představou moderní, svobodné vysoké školy a Olomouce jako univerzitního města. Protože jsme brzy zjistili, že víme lépe, co nechceme, než co chceme (a jak toho dosáhnout), začali jsme se potkávat i s novými, nečekanými problémy. Ale to už byly problémy potřebného a žádoucího růstu, jehož aktéry jsme mohli být historicky poprvé my sami.

Připomínat ten dějinný zlom, který znamenal Listopad 1989 našim studentům a zanechat pro budoucí generace připomínku toho, co se tehdy stalo, je nutné. Je to naše povinnost. A myslím, že je veřejnosti i politikům třeba připomínat i skutečnost, že na počátku těch dějinných, revolučních událostí stáli studenti a divadelníci, na což se mnohdy zapomíná. Já bych Listopad 89 ve svém životě určitě minout nechtěl!“, popisuje svoje pocity a zkušenosti emeritní rektor UP v Olomouci prof. PhDr. Josef Jařab, CSc. dr. h. c.

Historiky zajímají dobové předměty s příběhem

V rámci sběrného dne mohou lidé v sobotu 23. listopadu do olomouckého Vlastivědného muzea od 10.00 do 18.00 nosit například samizdaty, fotky z dovolené v Jugoslávii, předměty spojené s exilem nebo rozdělením Československa, dobový tisk, reklamní letáky, pohledy, jízdenky na MHD, lístky na koncerty, transparenty, legitimace... „Uvítáme třeba i dobové hračky, obaly od potravin nebo domácí spotřebiče. Zkrátka předměty s příběhem, které se vztahují k době přibližně od roku 1986 až do 1992. Zajímají nás i vzpomínky, které budou naši historici zaznamenávat,“ vysvětluje Břetislav Holásek, ředitel Vlastivědného muzea Olomouc.

Kromě možnosti přinést různé předměty či nahrát své vzpomínky lze až do konce prosince samostatně vkládat digitalizované materiály na speciální internetovou stránku.

Doprovodný kulturní program - 23. listopad 2013:

13.00 - 14.00 dokument Sametové dny

14.00 - 15.00 koncert Václava Koubka

15.00 - 16.00 autorské filmy Václava Koubka Odjezd, Šatna, Hit, Kára

16.00 - 18.00 film Občanský průkaz

Po celý den, v rámci otevírací doby, bude vstup do Vlastivědného muzea v Olomouci volný (mimo výstavu Poklady starého Egypta).

Jak se zapojit

Sbírkový den

23. 11. - Olomouc, Vlastivědné muzeum Olomouc, od 10.00 do 18.00

Prostřednictvím internetových stránek www.europeana1989.eu.cz.

Kontakt pro média:

MgA. Antonín Valenta, Oddělení marketingu a prezentace

Tel.: 585 515 122, e-mail: valenta@vmo.cz

Vlastivědné muzeum v Olomouci, Náměstí Republiky 5, 771 73 Olomouc

O projektu Europeana 1989

Europeana 1989 je v České republice organizována za podpory Národního muzea a Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR. Národní muzeum s dalšími čtyřmi muzei po celé republice pořádá sbírkové dny, a motivuje lidi k tomu, aby se podělili o své příběhy, vzpomínky, dobové předměty i prostřednictvím internetové aplikace na stránkách www.europeana1989.eu. Do projektu Europeana 1989 se zapojilo také Polsko, Lotyšsko, Litva, Estonsko, Maďarsko a Německo.